

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Ректор ЧНУ імені Петра Могили, д.т.н.,
професор Клименко Л.П.**

_____ 2017 р.
«_____» _____

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю

226 Фармація, промислова фармація

галузі знань

22 Охорона здоров'я

Кваліфікація освітня:

бакалавр фармації

Кваліфікація професійна:

фармацевт

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЧНУ ім. Петра Могили

протокол № __ від «_____» 2017 р.

ЗМІСТ

- I. Передмова**
- II. Загальна характеристика**
- III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти**
- IV. Перелік компетентностей випускника**
- V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання**
- VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти**
- VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**
- VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти**

I - ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2014 р.).

Освітньо-професійна програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню бакалавра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Освітньо-професійну програму

Розроблено проектною групою Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Затверджено Вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили протокол № ____ від _____ 2017р.

Розробники:

Голова проектної групи,
директор медичного інституту
ЧДУ імені Петра Могили,
кандидат медичних наук,
доцент

Г.В. Грищенко

Проректор з науково-педагогічної роботи та питань розвитку ЧДУ імені Петра Могили, доктор медичних наук, професор

М.О. Клименко

Доцент кафедри медичної біології та хімії, біохімії, фізіології та мікробіології кандидат технічних наук, доцент

О.Г. Невинський

Завідувач кафедри фармації МКУ ім. Пилипа Орлика, кандидат фармацевтичних наук, доцент

М.В. Оглобліна

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонент і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами.

▪ **Освітні кваліфікації** – кваліфікації, що присуджуються в освітній системі на основі освітніх стандартів.

▪ **Кваліфікація професійна** – кваліфікація, яка надається на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображає здатність особи виконувати завдання і обов'язки за певним видом професійної діяльності. Професійна кваліфікація надається переважно роботодавцями або спільно з ними.

Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття відповідної кваліфікації для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним) дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вищезазначеного тощо.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Компетентності покладені в основу кваліфікації.

▪ **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який відображає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності. Інтегральна компетентність визначає рівень вищої освіти.

▪ **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, які не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

▪ **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, які залежать від предметної області та є важливими для успішної професійної діяльності за конкретним фахом.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонент на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для

виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Обмеження щодо форм навчання	немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр фармації
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	Фармацевт
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр фармації, фармацевт
Передумови	Повна загальна середня освіта
Опис предметної області	Сфера обігу лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту, виробництво та контроль якості ліків
Академічні права випускників	Продовження навчання за освітніми програмами другого рівня вищої освіти
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 і займати первинні посади: 3228 Фармацевти 3228 Лаборант (фармація)
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)	Не передбачено

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти – 180 кредитів

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній фармацевтичній діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності ЗК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. 3. Здатність спілкуватися державною та іншою мовою як усно, так і письмово. 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 5. Вміння виявляти та вирішувати проблеми. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність до міжособистісної взаємодії та командної роботи. 8. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. 9. Здатність вчитися і бути сучасно навченим. 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 12. Дотримання та пропагування здорового способу життя. 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові) компетентності ФК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність використовувати законодавчу базу України та дотримуватися вимог належних практик щодо здійснення професійної діяльності. 2. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки. 3. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності. 4. Здатність проводити інформативну та санітарно-просвітницьку роботу серед населення. 5. Здатність надавати фармацевтичну допомогу споживачам фармацевтичних послуг. 6. Здатність організувати забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту. 7. Здатність виробляти (виготовляти) лікарські засоби в умовах аптеки та виконувати технологічні операції у процесі промислового виробництва лікарських засобів. 8. Здатність виконувати завдання щодо забезпечення якості (у тому числі контролю) лікарських засобів. 9. Здатність реалізовувати лікарські засоби та товари аптечного асортименту. 10. Здатність здійснювати організаційно-управлінську діяльність аптечними закладами та їх структурними підрозділами. 11. Здатність проводити дослідження у практичній професійній діяльності на відповідному рівні. 12. Здатність надавати домедичну допомогу. 13. Здатність проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знання (ПРНз)	<ol style="list-style-type: none">1. Структури сучасної системи охорони здоров'я України; основ законодавства в системі охорони здоров'я і забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення; основних нормативних та правових документів, що регламентують усі аспекти фармацевтичної діяльності.2. Принципів організації роботи та управління аптечними закладами та їх структурними підрозділами3. Фахової термінології4. Принципів організації фармацевтичної допомоги різним групам населення та категоріям хворих.5. Вимог до санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму аптечних закладів та основ промислової асептики при виробництві ліків на фармацевтичних підприємствах; основ безпеки життєдіяльності та охорони праці.6. Основ фармацевтичної етики та деонтології.7. Технології виготовлення лікарських форм в аптеках; теоретичних основ сучасної технології та обладнання при промисловому виробництві лікарських засобів.8. Основних закономірностей технологічних процесів виготовлення готових лікарських засобів.9. Методів оцінки якості лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки та промислових підприємств10. Основ фармацевтичної системи якості при промисловому виробництві ліків11. Приналежності лікарських засобів до певних фармакологічних груп, основних показань та протипоказань до застосування; видів взаємодії лікарських засобів і видів несумісності; особливостей фармакокінетики і фармакодинаміки ліків.12. Анатомічних, морфологічних ознак та хімічного складу лікарських рослин та лікарської рослинної сировини, які необхідні для їх діагностики в природному середовищі і використанні з лікувальною метою
Уміння (ПРНу)	<ol style="list-style-type: none">1. Аналізувати, планувати та здійснювати організаційні функції в управлінні: Державними органами з контролю якості лікарських засобів та ліцензування фармацевтичної діяльності; промисловими фармацевтичними підприємствами; аптечними закладами та їх структурними підрозділами, керуючись вимогами діючої законодавчої, нормативно-правової бази України та належних практик.2. Використовувати професійні знання та практичні навички в сфері професійної діяльності3. Дотримуватися фармацевтичного порядку і санітарно-гігієнічного режиму, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища, основ безпеки життєдіяльності, охорони праці та пожежної безпеки фармацевтичної промисловості і підприємств оптового та роздрібного фармацевтичного сектору.

	<p>4. Дотримуватись етичних і деонтологічних принципів взаємовідносин у професійній діяльності.</p> <p>5. Проводити заходи щодо забезпечення якості лікарських засобів на стадіях виготовлення, транспортування, зберігання і реалізації</p> <p>6. Використовувати знання номенклатури, фармакокінетики та фармакодинаміки лікарських засобів з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування</p> <p>7. Використовувати інформаційно-комунікативні технології в сфері професійної діяльності</p> <p>8. Ідентифікувати лікарську рослинну сировину; інформувати населення про основні характеристики лікарських рослин та застосування лікарської рослинної сировини. Проводити раціональну заготівлю лікарської рослинної сировини та її збереження.</p> <p>9. Розробляти та удосконалювати технологічні процеси і режими виробництва на лікарські засоби, використовуючи GMP, ГНД (галузеві нормативні документи).</p> <p>10. Організовувати роботу та виготовляти лікарські засоби в промислових умовах</p> <p>11. Виготовляти лікарські засоби з урахуванням особливостей технологічного процесу в умовах аптек</p> <p>12. Проводити санітарно-освітню та інформаційну роботу серед населення та медичних працівників</p> <p>13. Надавати домедичну допомогу особам при невідкладних станах</p>
Комунікація (ПРНК)	<p>1. Уміння спілкуватись науковою та професійною мовою, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та однією із поширених європейських мов.</p> <p>2. Здатність використовувати різноманітні методи, зокрема сучасні інформаційні технології, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.</p>
Автономія і відповідальність (ПРНав)	<p>1. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p> <p>2. Здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.</p>

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова	3	екзамен
ОК 2.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 3.	Історія України та української культури	3	екзамен
ОК 4	Філософія	3	залік
ОК 5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік
ОК 6	Латинська мова	3	залік
ОК 7	Біологія з основами генетики	4	залік

ОК 8	Біологічна фізика з фізичними методами аналізу	3,5	залік
ОК 9	Вища математика і статистика	3,5	залік
ОК 10	Органічна хімія	8	екзамен
ОК 11	Біологічна хімія	6	залік
ОК 12	Анатомія та фізіологія людини	5	екзамен
ОК 13	Загальна та неорганічна хімія	6	екзамен
ОК 14	Етика і деонтологія у фармації	3	залік
ОК15	Мікробіологія з основами імунології	5	залік
ОК 16	Історія фармації та медицини	3	залік
ОК 17	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 18	Патологічна фізіологія	5	залік
ОК 19	Інформаційні технології у фармації	3	залік
ОК 20	Фізична та колоїдна хімія	4	залік
ОК 21	Аналітична хімія	8	залік
ОК 22	Фармакологія	9	екзамен
ОК 23	Фармацевтична хімія	7	екзамен
ОК 24	Фармакогнозія	7	екзамен
ОК 25	Гігієна у фармації та екологія	3	залік
ОК26	Фармацевтична ботаніка	5	залік
ОК 27	Перша долікарська допомога	2	залік
ОК 28	Фармакотерапія	3	залік
ОК 29	Організація та економіка фармації	8	екзамен
ОК 30	Маркетинг у фармації	3	залік
ОК 31	Фармацевтичне та медичне товарознавство	3	залік
ОК 32	Технологія ліків	8	екзамен
ОК 33	Основи промислової технології лікарських засобів	3	залік
ОК 34	<i>Ознайомча практика з ОЕФ</i>	1	залік
ОК 35	<i>Пропедевтична практика з технології ліків</i>	1	залік
ОК 36	<i>Навчальна польова практика з фармацевтичної ботаніки</i>	1,5	залік
ОК 37	Ознайомча медичн практика (навчальна)	1,5	залік
ОК 38	<i>Навчальна практика з фармакогнозії</i>	2	залік
ОК 39	<i>Виробнича фармацевтична практика</i>	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		165 кр.	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1	Психологія спілкування	3	залік
ВБ 2	Фармацевтичне право та законодавство	3	залік
ВБ 3	Валеологія	3	залік
ВБ 4	Соціологія	3	залік
ВБ 5	Політологія	3	залік
ВБ 6	Іноземна мова (друга)	3	залік
ВБ 7	Фактори і механізми фармакологічної активності і токсичності ліків на етапах фармакокінетики	3	залік

ВБ 8	Побічна дія ліків	3	залік
ВБ 9	Фітотерапія	3	залік
ВБ 10	Процеси та апарати фармацевтичного виробництва	3	залік
ВБ 11	Основи хімічної метрології	3	залік
ВБ 12	Фармацевтична опіка	3	залік
ВБ 13	Нутріціологія	3	залік
ВБ 14	Основи практичної косметології	3	залік
ВБ 15	Засоби лікувальної косметики	3	залік
ВБ 16	Методологія наукових досліджень	3	залік
ВБ 17	Гомеопатичні препарати	3	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		15 кр.	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180 кредитів	

VI – ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» проводиться у формі єдиного комплексного екзамену і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр фармації. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
--	---

VII – ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	визначаються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЧНУ імені Петра Могили
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Петра Могили
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	визначаються Положенням про оцінювання в ЧНУ імені Петра Могили
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	визначаються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОН молодьспорт України від 24.01.2013 № 48
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	наявність навчальних приміщень для проведення навчальних занять та

	контрольних заходів (спеціалізованих кабінетів, лабораторій), лабораторного обладнання, устаткування, комп'ютерних робочих місць, мультимедійного обладнання, соціально-побутової інфраструктури.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни; програм практичної підготовки, методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів. Використання електронного ресурсу ЧНУ імені Петра Могили.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	розміщення на сайті ЧНУ імені Петра Могили у відкритому доступі

VIII – ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Конституція України.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про вищу освіту».
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
5. Закон України «Про лікарські засоби».
6. Закону України № 222-VIII від 02.03.2015 «Про ліцензування видів господарської діяльності».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р № 1341 « Про затвердження Національної рамки кваліфікацій ».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
10. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009: 2010.
11. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010.
12. Постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 216 Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням».
13. Постанови Кабінету Міністрів №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
14. Наказу МОН України «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» №47 від 26.01.2015 р.
15. Наказ МОЗ України № 769 від 13.09.2010 «Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 роки».
16. Наказ МОЗ України № 455 від 30.05.2013 «Про настанову ВООЗ та МФФ «Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг».
17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

